

ANEXA 1. STUDIU DE INTEGRARE IN SPECIFICUL

ARHITECTURII LOCALE DIN MEDIUL RURAL

‘‘ZONA CAMPIA TRANSILVANIEI’’

SPECIFICUL LOCAL:

1. Peisajul rural

Satele în Câmpia Transilvaniei sunt așezate în văile dintre dealuri și sunt înconjurată de fânețe și terenuri agricole cu grajduri și fânare. Clădirile agricole se află în afara satului, iar în vatra satului găsim clădirile publice: biserica, primăria, școala, căminul cultural. Cimitirul se află fie în grădina bisericii (țintirim), fie la marginea satului. Casele stau grupate sau înșiruite de-a lungul străzilor relativ înguste, oferind o imagine relativ compactă. Împrejmuirile, băncile, fântânile, construcțiile gospodărești și vegetația tipică (pomi fructiferi, tufișuri) colorează imaginea de ansamblu a localității.

2. Tipologii de sate

Câmpia Transilvaniei se caracterizează prin existența unor așezări rurale de mărime medie (niciun sat nu are peste 3 000 de locuitori). Chiar dacă este o zonă geografică întinsă, nu se regăsesc toate tipurile de sate. Cel mai rar întâlnite sunt *așezările lineare* (cu o singură stradă sau cel mult o uliță secundară sau cu cărări ce duc spre ogoare, cum e Nețeni). Nu se întâlnesc *așezări lineare cu vatră marcată* (de biserică sau de alte clădiri publice). La fel, sunt rare *așezările de pe văile cursurilor de apă* (de exemplu, Bungard), *așezările de la răscruce de drumuri* (Dedrad) și *așezările preconcepte* (Tritenii-Colonie). Această tipologie este adaptată morfologiei terenului și se caracterizează printr-o tramă stradală aleatorie, cu străzi înfundate și porțiuni libere de construcții. În mod surprinzător, găsim și câteva *sate risipite*, unde zonele construite alternează cu ogoarele (de exemplu, Cătina, Râciu, Sânmărtinu de Câmpie și Ulieș). O categorie aparte o reprezintă *cătunele izolate*, care au devenit cu încetul așezări populate permanent (de exemplu, așezările din preajma Cătinei). Drăușeniul de astăzi s-a dezvoltat dintr-un astfel de cătun.

3. Lotizarea

Lotul sau parcela este unitatea de bază a așezării pe care se desfășoară gospodăria, cu casa de locuit și anexele specifice. Forma ei determină modul de așezare și grupare a acestor clădiri, dar și tipologia casei de locuit (parcelele înguste și lungi au determinat înșiruirea încăperilor linear).

În Câmpia Transilvaniei, lotul poate fi:

- neregulat
- compact (cu o formă geometrică simplă: pătrat, trapezoidal)
- dreptunghiular
- alungit (de tip curea)

Cel din urmă este tipul cel mai răspândit în zonă. Este atât de îngust, încât construcțiile sunt amplasate în șir, una în spatele celeilalte.

Amplasarea pe lot și sistemul constructiv:

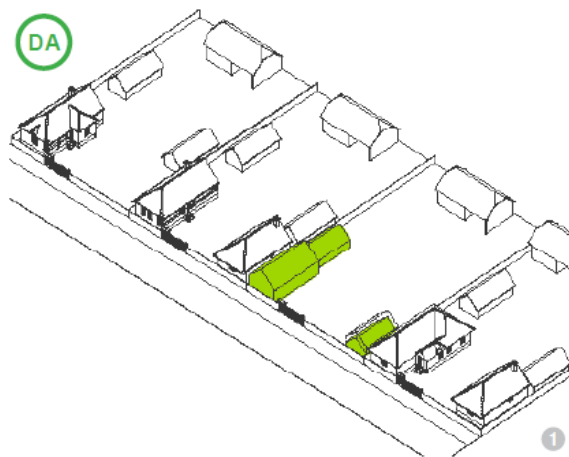
De obicei, parcela se împarte în două: curtea (ograda) și grădina, dimensiunea celei din urmă variind în funcție de dimensiunea parcelei. Prezentul ghid tratează doar dispunerea casei și a acareturilor în curte, nu și grădina din spate.

Parcelele neregulate nu sunt caracteristice zonei. Le întâlnim doar în cazul cătunelor. Amplasarea construcțiilor pare aleatorie, dar, din punct de vedere funcțional, nicidecum nu este așa!

Forma mai răspândită este cea lungă și îngustă, pe care construcțiile majore sunt dispuse în șir, pe o singură latură, pe latura opusă poziționându-se doar anexe minore (găbănaș, șopron, coteț). În cazul parcelelor mai late, construcțiile majore sunt dispuse pe două rânduri, de o parte și de alta a curții. Tipul de lot cu șura dispusă perpendicular pe axa lungă a lotului, delimitând curtea de grădină, este relativ rar. Organizarea tipică pentru Câmpia Transilvaniei a fost gospodăria cu curte dublă, caracteristică zonelor în care se creșteau preponderent cornute mari, care iernau, în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, sub cerul liber în *ocolul* (curtea) destinat lor.

Casa cu o încăpere nu este reprezentativă din punct de vedere statistic în zonă, deși este atestată de arheologi pentru perioada medievală timpurie. Pe teren, planul tradițional cel mai frecvent în zonă în secolele XVIII – XX a fost cel cu două încăperi, care a evoluat apoi în planul cu trei încăperi. Accesul în casă se face, de obicei, prin a doua încăpere.

Există case cu o singură încăpere, dar în aceste cazuri se presupune că fie erau inițial două încăperi, din care una a fost demolată, fie bucătăria de vară, camera cuptorului sau grânarul au fost folosite ca locuințe temporare (de exemplu, în cazul incendierii locuinței).

Tipologiile de acoperișuri, pante, materiale de învelitori, culori, goluri de iluminare și ventilare (forme permise) în funcție de caracteristicile climatei, ale reliefului și de tehnicile locale

De-a lungul anilor, în Transilvania, cea mai răspândită structură de șarpantă a fost cea cu căpriori și antretoază. Cea din urmă era o grindă orizontală care se așeza la două treimi din înălțimea coamei. Panta acoperișului era în jur de 50 – 60°, din considerente climaterice și din cauza naturii materialelor disponibile (de exemplu, paie, stuf). Odată cu apariția învelitorii din țiglă, înclinația acoperișului scade până la 30°. Șarpantele din ultimele două decenii sunt realizate din grinzi cu secțiune mai redusă și elemente distorsionate. Forma de acoperiș răspândită astăzi este cea cu două ape și fronton teșit.

Timpanul decorat apare mai târziu, prin influențe săsești. Învelitoarea era realizată, în general, din paie (de seară) sau din stuf din mlaștinile apropiate.

Integrarea arhitecturii propuse in specificul local

Se propun 3 case de vacanta si o anexa. Arhitectura noilor cladiri propuse este una placuta, non invaziva. Se propune un regim de inaltime de max S(D)+P+M. Panta acoperisurilor propusa este de 45° preluand panta specifica zonei rurale. Volumetria are o amprenta dreptunghiulara la sol, urmand modul de construire specific in satele romanesti. Cromatic constructiile se integreaza in peisajul rural – tencuieli decorative exterioare albe, placaje de lemn, placaje de piatra in zona soclului , tigla ceramica rosu natur. La nivel de amplasare a constructiilor pe teren, proiectul respecta specificul local de dispunere a mai multor constructii pe acelasi amplasament. Se propun alei cu dale inierbate si o alee pietruita pana in zona de acces la livada.

Intocmit:

Arh. Streang Denisa